

KUNSKAP FÖR LANDETS FRAMTID

Fältrapporten

NUMMER 4 • SEPTEMBER 2026

Hushållnings
sällskapet

Innehåll

Hushållningssällskapens växtodlingsrådgivare ger svar på:

- 1 Hur har skörden gått i ditt område?
- 2 Hur går etableringen av höstsådden?

Frågorna är besvarade den 7–8 september, 2026.

Vi reserverar oss för att läget kan ha förändrats sedan dess. Vänligen kontakta våra rådgivare för dagsfrisk rapport. Kontaktuppgifter finns på respektive rådgivares sida samt på hushallningssallskapet.se – skanna koden nedan.

Text: **Boel Trulsson**

Bilder: **Hushållningssällskapet**

Bild sidan 1: Tröskning vårkorn med insådd, Halland, Sofie Pålsson

HITTA DIREKT

Erik Häggbom, Öjebyn	3
Anna Bergfors, Östersund	4
Henrik Bergman, Bollnäs	5
Sabina Juhlin Munoz, Stora Skedvi	6
Marcus Eriksson, Uppsala	7
Fredrik Ahlberg, Strängnäs	8
Agnes Radovic, Örebro	9
Lina Ulff Delprato, Karlstad	10
Ylva Johansson, Vreta	11-12
Svante Andersson, Skara	13
Martin Niklasson, Kungälv	14
Lennart Wiklund, Rådde	15
Frida Lindvall, Roma	16
Sofie Pålsson, Falkenberg	17
Nilla Friberg, Bräkne-Hoby	18
Mats Håkansson, Hörby	19
Olof Pålsson, Borgeby	20

FÄLTRAPPORTEN från Hushållningssällskapet visar läget i fält från norr till söder med regelbundna rapporter över odlingssäsongen. Rapporten baseras på intervjuer med Hushållningssällskapets växtodlingsrådgivare över hela landet och ger en inblick i vad som är aktuellt i växtodlingen när det gäller skördeprognoser, sjukdomstryck, insektsangrepp, kväveupptag och mycket annat.

REDAKTION

Ebba Hellstrand, växtodlingsrådgivare, 070-562 02 12, ebba.hellstrand@hushallningssallskapet.se

Frida Lindström, växtodlingsrådgivare, 0730-551075, frida.lindstrom@hushallningssallskapet.se

Boel Trulsson, intervjuer och text, boel.trulsson@trulssonmedia.se

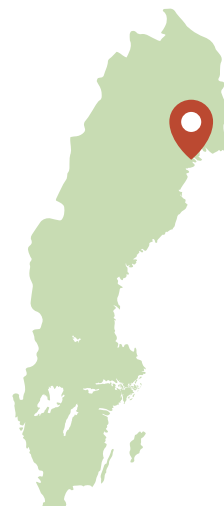
TIDIGARE
FÄLTRAPPORTER

”Generell önskan om mindre nederbörd.”

Erik Häggbom

Biträdande försöksledare, Hushållningssällskapet Norrbotten-Västerbotten
erik.haggbom@hushallningssallskapet.se, 070-247 97 96

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Skörden är igång just nu. Det är problem med stora nederbördsmängder, det har kommit över 160 mm de senaste veckorna. Fälten körs sönder och enstaka fält har man lämnat utan att kunna tröska. Avkastningsnivåerna är ganska normala.

När det gäller vallarna i området tog man en väldigt bra förstaskörd, andraskörden var lite sämre, men ändå normal. De flesta har hunnit att ta en tredjaskörd, men man har varit tvungen att anpassa sig efter vädret. Totalt sett har vallarna i området avkastat bra och alla har den mängd grovfoder de behöver och i vissa fall mer.

I potatisen har man problem med den stora nederbördsmängden och det kan bli problem med upptagningen. I området har man en generell önskan om mindre nederbörd.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

Det är några enstaka som sår höstspannmål, det brukar göras vid denna tidpunkt.

De nyetablerade vallarna har i vissa fall vuxit lite för bra och de har vuxit upp igenom kornet, vilket kan försena tröskningen.

Det har varit bra förhållanden för vallarna med ganska mycket regn och 15 till 20 grader under sommaren.

Slåttervall

”Det här odlingssäsongen har varit utmanande.”

Anna Bergfors

Husdjursrådgivare, Hushållningssällskapet Jämtland
anna.bergfors@hushallningssallskapet.se, 073-802 80 61

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Det har varit gynnsamt för vallarna i år, tack vare mycket nederbörd, men sommaren har varit kall. Förstaskörden var stor, medan andra- och tredjeskörden var mer normala. Det har varit en utdragen skörd i år på grund av all nederbörd. Och det är blött i markerna på en del ställen.

I området finns ett överskott på grovfoder. Av de analyser som börjat komma in på näringsinnehåll så ser energivärdena ut att vara lite lägre på första skörden och proteinet ganska normalt. Det är för tidigt att säga något om andraskörden än, men skulle tro att de som tagit tre skördar har högre energi i den och att det kommer vara stor spridning i energiinnehållet hos dem som tagit två skördar.

Det odlas lite spannmål och inga oljeväxter i området. Tröskningen av spannmål är på gång.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

I år har vårbruk och förstaskörd varit i direkt anslutning till varandra. En del insådder av vall hann inte göras före första skörden eftersom det regnade mycket utan fick göras därefter. Det har på en del ställen varit mycket blött så det har funnits utmaningar med etablering av ny vall i år. Det förekommer nog också en del körskadur ute i fälten efter allt regnande. Den här odlingssäsongen har varit utmanande på grund av vädret och allt regnande.

Odlingslandskap

"I vissa områden har avkastningen varit på rekordnivå."

Henrik Bergman

Växtodlingsrådgivare, HS Konsult

henrik.bergman@hushallningssallskapet.se, 073-039 14 16

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Man är i full gång med skörden i området, några är klara och några har en hel del kvar.

Det har varit väldigt varierande nederbörds-mängder i området, vilket påverkar avkastningarna. Man har precis börjat med skörden av våroljeväxterna och det ser bra ut.

Höstspannmålen är väldigt varierande, från riktigt bra bestånd som gav mellan nio och tio ton per hektar, till riktigt dålig avkastning.

I vårspannmålen har nederbördsmängderna påverkat mycket. I vissa områden har avkastningen varit på rekordnivå, medan den har varit väsentligt lägre i andra områden.

Förstaskörden var bra i området, medan andraskörden varierade och tredjeskörden gav ganska dåligt eftersom det var torrt i området under juli och augusti, med stora lokala variationer. En del lantbrukare har lite knapert med grovfoder.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

Man är just nu igång och sår höstvet och det är lite hårt och torrt bruk.

Oljeväxterna har det lite för torrt efter etableringen, men det varierar. Man har sett angrepp av kålbladsstekeln och ett ekologiskt odlat fält var helt uppätet av denna insekt. Eftersom det varit ganska varmt har det varit goda förutsättningar för skadeinsekter.

De nyetablerade vallarna kom igång bra i våras, men de har lidit lite av torkan, dock är det svårt att säga nu hur det kommer att påverka.

Mellan- och fånggrödor sås bara i södra Gävleborgs län. Man brukar så in dem på våren, eftersom tiden är knapp mellan skörd och sådd på hösten. Mellan- och fånggrödorna i området bör se bra ut.

Angrepp av kålbladstekelns larver i höstrybs.

Totalskadad av kålbladstekelns larver i höstrybs.

”Generellt har det varit bra skördar med bra proteininnehåll.”

Sabina Juhlin Munoz

Växtodlingsrådgivare, HS Konsult

sabina.juhlin.munoz@hushallningssallskapet.se, 076-664 88 12

1 Hur har skörden gått i ditt område?

De flesta är klara med spannmålsskörden i området, men enstaka fält står kvar. Generellt har det varit fina skördar med bra proteininnehåll, dock har det varierat lite mellan olika områden och efter lokala förutsättningar.

Vallskörden varierar efter nederbörds-mängderna, men i stort har det varit ganska torrt i området och vissa lantbrukare har fått för lite grovfoder. En del av dessa har fått köpa in foder eller försökt skrapa ihop en till skörd även om vallarna inte sett så bra ut. Man har inte börjat tröska våroljeväxterna än.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

Den höstraps som sätts där det funnits tillräckligt med fukt i marken har kommit fint.

Sådd av höstspannmål är på gång, men med anledning av torkan inväntar många nederbörd och mer fukt i backen.

Vissa av de vallar som etablerades i våras är lite på efterkälken, eftersom det varit torrt, men förhoppningen är att de ska återhämta sig med lite regn i prognosen.

Våraps

Väntande rundbalar.

”Det var fint skördeväder och goda förhållanden i augusti.”

Marcus Eriksson

Växtodlingsrådgivare, HS Konsult

marcus.eriksson@hushallningssallskapet.se, 070-252 62 25

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Det var fint skördeväder med goda förhållanden i augusti.

Det var stora variationer i avkastningen hos höstspannmålen. I områden eller fält som klarat vintern bra, var den hög medan den var låg i områden eller fält som klarat vintern sämre. Mer höstvetete borde ha körts upp, kan man konstatera i efterhand då vårspannmålen har avkastat väldigt bra. Man räknade med lite lägre skördar generellt och gödslade därefter, vilket gjort att man förlorat lite i proteininnehåll i både höstvetete och whiskymalkorn. Även avkastningen i höstrapsen varierar efter hur grödan klarade vintern.

Vårripsen hade en kort blomning eftersom det var varmt och torrt denna period och tappade förmodligen även en del i skörd i den torra avslutningen av sommaren, avkastningen har trots det varit godkänd på den areal som hittills skördats.

Det har varit väldigt stor variation i vallarna. De flesta fick en bra förstaskörd, därefter blev det torrt på många håll och en del lantbrukare har brist på grovfoder medan andra även har fått bra återväxtskördar. Man har i vissa fall varit tvungna att stödutfodra sina köttdjur med vinterfoder på betena.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

Höstrapsen som såddes mellan den 5 och 15 augusti var en chansning att så, eftersom det var så torrt och en del lantbrukare avstod helt från att så höstrapsen på grund av att det var så torrt i början av

augusti. Det tog tid innan det kom regn som fick den tidigt sådda rapsen att gro, men i slutet av augusti hade det mesta som fått regn grott. Det gör att rapsen ligger två till tre veckor efter i utvecklingen. Man hoppas nu på en bra september och att grödan får minst fyra till fem örtblad så att den klarar vintern på ett bra sätt.

Höstvetesådden i området är igång, det är bra bruk och fina såbäddar. Har man sått tidigt i system med reducerad jordbearbetning är det risk för problem med mycket uppslag av spillsäd då det inte kommit regn efter skörden alternativt första bearbetning som fått spillsäden att gro innan sådd av ny huvudgröda.

De nyetablerade vallarna varierar. De har sett lite tråkiga ut på grund av värme och torka, men de börjar komma igång efter att det kommit lite regn. De insådder som etablerades i gröda som skördades som grönfoder tidigare i somras ser i allmänhet bättre ut än de insådder som etablerades i gröda som tröskades i augusti.

Mellangrödorna är på väg upp där man fått regn. Precis som med höstrapsen var det en del lantbrukare som valde att inte så mellangröda på grund av att det var så torrt i marken.

Trög etablering av höstraps i torra förhållanden.

”Det var väldigt bra förutsättningar vid skörden.”

Fredrik Ahlberg

Växtodlingsrådgivare, HS Konsult
fredrik.ahlberg@hushallningssallskapet.se, 072-402 56 36

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Det var väldigt bra förutsättningar vid skörden, man har kunnat köra på och har inte behövt pausa på grund av nederbörd. Det finns lite vårraps och lin kvar att tröska i området.

Avkastningen på spannmålen har varierat väldigt mycket och man räknar med ett genomsnitt på sex till sju ton per hektar i genomsnitt. Vissa fält var väldigt bra medan andra var dåliga. Det kan bero på hur man etablerade grödan i höstas. Valde man att plöja eller bearbeta djupt har rötterna nått längre ner och inte påverkats lika mycket av torkan som de fält som bearbetats grundare.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

Höstrapsen är sådd och en del lantbrukare valde att inte så raps eftersom det var så torrt. Det fanns ingen fukt i marken och inget regn i prognosen, vilket gjorde att man inte vågade så höstraps. Den raps som såddes börjar komma upp nu.

Kålbladssteklar har setts, men inga larver. Man har inte heller sett några snigelangrepp.

Höstvetesådden är i startgroparna. En del mellangrödor har såtts, men de har ännu inte kommit upp, eftersom det varit torrt.

”Man skulle kört upp fler fält.”

Agnes Radovic

Växtodlingsrådgivare, HS Konsult
agnes.radovic@hushallningssallskapet.se, 070-329 17 84

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Skörden i området gick lätt, det var torrt och fint skördeväder.

Avkastningen i höstvetet är blandad, en del fält var överraskande bra, samtidigt som det fanns en del riktigt dåliga fält, som påverkats av den hårda vintern. Med facit i hand skulle man kanske kört upp fler fält.

Vårspannmålen gav över förväntan, men med lågt protein i vårkornet, eftersom man kväve-gödslade efter en förväntad lägre skörd.

Höstoljeväxterna var ganska dåliga, man fick vara glad om man fick över tre ton per hektar, mot normalt fyra ton. Man har precis börjat med våroljeväxterna i området.

Vallarna har gett bra mängder, med bra kvalitet i andraskörden och det ser inte ut att finnas någon större brist på grovfoder. Däremot var det lite dåligt med halm. Det har gjort att en del spannmålsbönder valt att pressa sin halm för avsalu.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

Höstoljeväxterna såddes tidigt med fin etablering, dock har det varit torrt vilket lett till sen uppkomst med ojämna bestånd. Det regn som ska komma i veckan bör hjälpa.

Man börjar så höstspannmålen denna vecka. Tack vare den tidiga skörden har man haft gott om tid för jordbearbetning.

Man har sått ganska mycket fång- och mellan-grödor, men en del har valt en enklare blandning, eftersom det är så torrt.

”Vallskördarna varierar ganska mycket.”

Lina Ulff Delprato

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Västra
lina.ulff.delprato@hushallningssallskapet.se, 054-54 56 12

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Det var bra väder vid skörden och det har gått smidigt. Spannmålen är tröskad och har i många fall haft god kvalitet.

Vårspannmålen avkastade bra och det gjorde även en del av den höstspannmål som överlevt vintern och lantbrukarna är hyfsat till väldigt nöjda med resultaten.

Vallskördarna varierar ganska mycket. De flesta har fått den mängd de behöver och väljer att putsa sina vallar nu istället för att ta ännu en skörd, medan en del lantbrukare tar en sista skörd för att säkerställa tillgången på grovfoder. Skillnaden beror till stor del på att nederbörds-mängden varierat väldigt mycket mellan olika delar av området.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

En och annan lantbrukare har sått höstspannmål, men sådden har inte dragit igång på riktigt än. Jordbearbetning inför höstsådd är däremot igång och höstraps som såtts har i många fall kommit upp fint.

Uppkomsten för vallar som etablerades i våras är varierande, men i huvudsak har de etablerat sig bra. Mellangrödor och fånggrödor är inte helt ovanliga i området.

Nyetablerad vall i vårkornstubb.

Jordbearbetning efter skörd inför höstsådd i ekologisk odling.

”Ett högt rapspris kompenserar till viss del den lägre avkastningen.”

Ylva Johansson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Östergötland
ylva.johansson@hushallningssallskapet.se, 070-829 08 56

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Skörden har gått bra i området, det var uppehåll under större delen av skördeperioden och spannmålen mognade snabbt vilket gav en tidig skörd. Det kom spridda regnskuror under förra veckan, vilket gjort att det finns lite åkerböna och lin kvar att tröska, annars är skörden avslutad. Fodermajs står på tur och det är dags att börja bevaka vildsvin.

Avkastningen på höstrapsen var inte bra i år, ojämna bestånd i höstas kombinerat med skarp frost i maj är det som dragit ner skörden mest. Ett högt rapspris kompenserar till viss del den lägre avkastningen. Även höstspannmålen var lite sämre än normalt men ingen katastrof. Framför allt var det de fält som såddes tidigt och inte hade skyddande snötäcke när det var som kallast i vintras som avkastade sämre än normalt.

Kvaliteten på höstvetet har varit blandad. Det var ganska många utvintrade fält på slätten som såddes i med vårspannmål i våras och därför säljs till foder. Det verkar annars vara ganska bra proteinhalter och falltal. Det är framför allt mycket låga vattenhalter på under 14 procent. Man har haft ovanligt mycket angrepp av mjöldryga i rågen i år, vilket troligen beror på en varm period med hög luftfuktighet vid blomningen.

Vårspannmålen hade bra skörd och kvalitet, den avkastade något sämre än i fjol men som ett normalår. Åkerböna har sett väldigt fina ut med långa stjälkar fulla med baljor och de bör ha gett eller bör ge en bra skörd.

Vallskörden har som genomsnitt varit bra, men den sista skörden var sämre på grund av en lång period med torka. Efter flera år med mycket låga vallskördar har flera lantbrukare valt att ta till lite extra med sin grovfoderareal eller börjat

odla majs som komplement. Eftersom första- och andraskörden var bra i år täckte många sina grovfoderbehov redan då och känner ingen panik för att sista skörden blev dålig. Fjölåret gav också bra skördar och det fanns lager kvar att ta av i början av året.

Det är bättre med halm än normalt i området tack vare långa strån. Spannmålen växte under lång tid under vår och försommar vilket stimulerat halmens tillväxt.

Mjöldryga i råg.

”Ett högt rapspris kompenserar till viss del den lägre avkastningen.”

Ylva Johansson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Östergötland
ylva.johansson@hushallningssallskapet.se, 070-829 08 56

2 Hur går etableringen av höstsådden?

En del lantbrukare valde bort att så höstraps eftersom det var så torrt i mitten av augusti. Den raps som såddes börjar komma upp nu, men det är en sen och något ojämn uppkomst. Man måste följa upp utvecklingen nu i september för beslut om man vill hinna så höstvetete i stället eller satsa på grödan. Eftersom det varit så torrt har man inte sett mycket angrepp av sniglar.

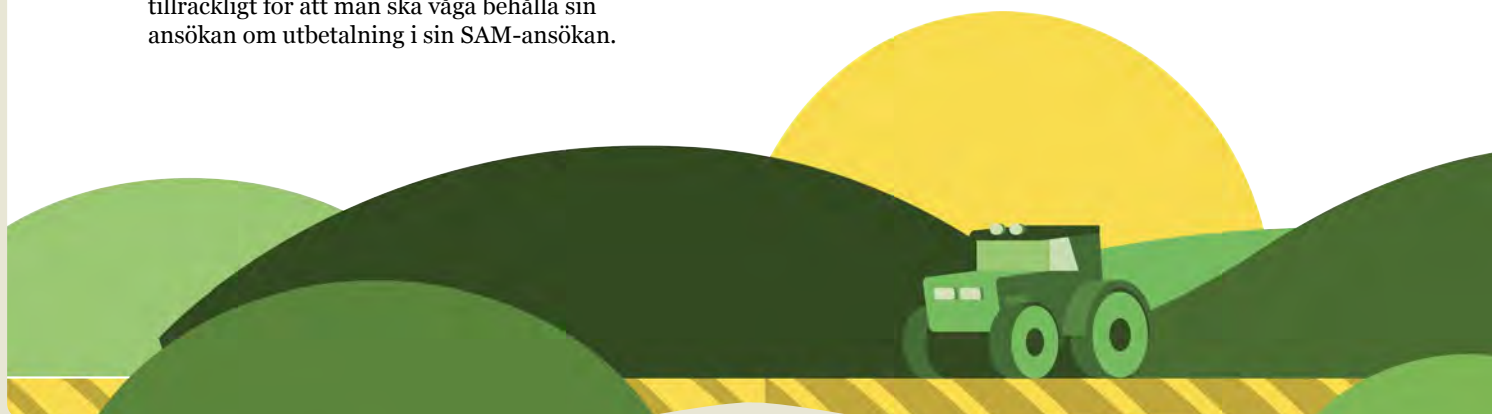
Några lantbrukare är igång med sådd av höstspannmål, mestadels råg men också lite rågvete. Sådd av höstvetete börjar nog dra i gång som smått under denna vecka om vädret tillåter, men de flesta brukar avvakta till mitten av september för att undvika problem med utvintring, ogräs och insektsangrepp.

Det var många av de nyetablerade vallarna som såg nertorkade ut vid skörd, framför allt hade gräset påverkats. Nu efter skörd har vi fått lite fukt och temperaturen börjar sjunka så det borde få en hel del av vallarna att repa sig. Gräs går att kompletteringsså i september vid behov, eventuellt kan man avvakta och kompletteringså i vår.

Man har inte så mycket fång- och mellangrödor i området, framför allt inte som sås in i huvudgrödan, utan de flesta sår nu efter skörd. Torka och stora halmmängder kan äventyra etableringen. De mellangrödor som etablerats nu måste kontrolleras i oktober om de tagit sig tillräckligt för att man ska våga behålla sin ansökan om utbetalning i sin SAM-ansökan.

Fina åkerbönor.

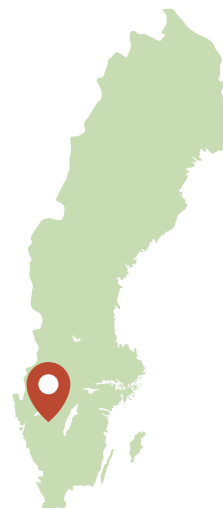

”Rekordskördar både i havre och vårkorn.”

Svante Andersson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Västra
svante.andersson@hushallningssallskapet.se, 0511-248 18

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Det var en lätt skörd med god bärighet på fälten och i princip är allt skördat, det finns ytterst lite kvar att tröska i området. Spannmålen var torr och av hög kvalitet. Havren har hög rymdvikt.

Det var mycket av höstvetet som utvintrade och det som var kvar avkastade dåligt, men ändå bättre än vad man förväntade sig. Fick man åtta till nio ton per hektar var det en bra skörd i år.

Vårsåden gick däremot väldigt bra. Här blev det rekordskördar både i havre och vårkorn. Havreskördar på upptill åtta ton och kornet på upptill nio ton är inte ovanligt, vilket är mycket för Skaraborg. Med facit i hand skulle man kört upp mer höstvetet och istället satsat på vårsäd.

Höstrapsen gav en medelgod skörd, på runt fyra ton.

Det var väldigt torrt för vallodlingen. Första- och andraskörden gav bra volym och hög kvalitet, därefter kan man säga att vallodlarna förlorade en skörd på grund av torka och nu väntar man på att ta årets sista vallskörd. Tack vare att det varit stabilt väder har man kunnat anpassa sig och tagit skördarna när värdena varit som bäst och inte behövt vänta på bra väder.

Potatisskörden har precis kommit igång och odlarna är bekymrade för att det varit så torrt.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

Då förra säsongens stora utvintring delvis berodde på för tidigt sådd höstvetet väntar man i år med sådden. Man har sått höstkorn och höstråg, och höstvetet är på gång. Det är fina förutsättningar för sådden med god struktur i jorden.

Det har varit för torrt för höstrapsen och ojämna groning är den stora utmaningen. Man kan nog behöva köra upp fält med dålig uppkomst. I området finns lantbrukare som valde bort att så raps eftersom det var så torrt i marken.

De nyetablerade vallarna har det kämpigt. Har man tagit en havreskörd på 7,5 ton per hektar har insådden haft det tufft i konkurrensen med skyddsgrödan. En del lantbrukare väljer att komplettera med höstetablerade vallsådder.

Det har varit svårt att etablera mellangrödorna och en del lantbrukare har valt att inte så mellangrödor på grund av Länsstyrelsens kontroller av dessa. Är det svårt att etablera raps, är det lika svårt att etablera mellangrödor. Fånggrödorna har det lika tufft som de nyetablerade vallarna.

”Man vill totalbekämpa sin stubb för att kunna bekämpa hönshirsen.”

Martin Niklasson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Västra
martin.niklasson@hushallningssallskapet.se, 0521-72 55 22

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Vädermässigt var skörden helt fantastisk med torr spannmål och fält med god bärighet, något som är ovanligt i området. Dock har det fina vädret begränsat vallskörden när man ser till mängder.

Höstspannmålen avkastade inte så bra, orsaken till det är regn i höstas och den besvärliga vintern i området. Däremot var avkastningen i vårspannmålen god.

Återväxten i vallarna var skral och kvävekrävande, man har behövt gödsla mer än vanligt.

Vallodlarna kommer förmodligen att ta en ännu en skörd. Det finns gott om grovfoder i området efter en ovanligt bra förstaskörd.

Oljeväxterna gav godkända skördar, höstrapsen gav runt fyra ton per hektar.

Man tog in fina halmskördar i området.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

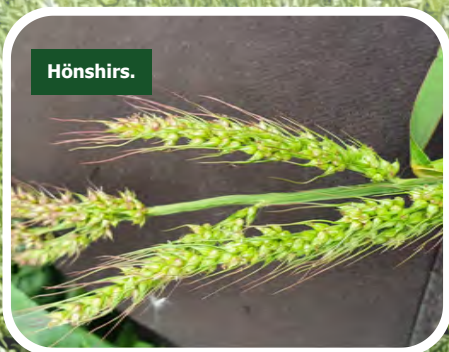
Sådden av höstraps är lite bekymmersam, det har varit för torrt. Dessutom har man sett kålmottslarver på plantorna och man bevakar för att se om plantorna växer ifrån skadorna eller om man måste bekämpa.

Man är igång och sår höstspannmål nu. Enstaka lantbrukare har redan sått i augusti av rädsla för mycket regn i september, vilket är tidigare än vad som rekommenderas. Det är torrt i marken kombinerat med varannandagsväder och man inväntar uppehållsväder.

Hur de nyetablerade vallarna ser ut beror på hur kraftig vårsåden var. Var den kraftig kan det ha påverkat insådden negativt. De vallar som såddes i renbestånd i augusti har drabbats av torkskador emedan julisådden är bra.

Eftersom det i området är ett ganska kort fönster med bra väder för sådd av höstgröda är det få lantbrukare som sår mellangröda. Att så fånggröda är vanligare, men på grund av problematiken med hönshirs är det färre som sår fånggröda. Man vill kunna totalbekämpa sin stubb för att kunna bekämpa hönshirsen.

Hönshirs.

Det finns gott om grovfoder inför vintern.

Vall på tillväxt.

”Det har kommit 100 mm regn de senaste två veckorna vilket försenat sistaskörden.”

Lennart Wiklund

Växtodlingsrådgivare, Rådgivarna Sjuhärad
lennart.wiklund@radgivarna.nu, 0325-61 86 52

1 Hur har skörden gått i ditt område?

De flesta tröskade all sin spannmål i augusti, dock finns det enstaka fält med sent sådd spannmål kvar att tröska, men de senaste veckornas nederbörd har ställt till det. Det har endast varit kortare pauser i regnet då man kunnat tröska. Spannmålen avkastade över lag mer än vad man trodde. Det blev godkända avkastningsnivåer, några upplever att andelen småkärnig spannmål är större än vanligt.

Avkastningen på vallarna i området är varierande. De som fick mer regn fick högre avkastning och vice versa. En del lantbrukare väntar på sin sista skörd, nummer tre eller fyra beroende på system. Många har avvaktat med sista gödslingen tills det utlovades regn, för att inte lägga ut mer än nödvändigt om torkan hade fortsatt. Dock har det kommit cirka 100 mm regn de senaste två veckorna vilket försenat sistaskörden.

De flesta har kört en skörd mindre än normalt i år, eftersom vallarna stod helt stilla på grund av utebliven nederbörd under stora delar av sommaren. Dock har de flesta täckt sitt behov av grovfoder inför vintern.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

Man har sått lite oljeväxter i området.

När det gäller höst- och rågvete är rekommendationen att vänta tills mitten av september för att undvika för frodiga grödor, som inte klarar vintern.

De nyetablerade vallarna varierar. Normalt sett brukar insådd i spannmål som skördas som helsäd fungera bra, men i år var det för torrt för en god etablering. Insådden fanns där vid skörd, men har sedan torkat bort i varierande grad.

Det är inte så många som odlar fånggrödor. Tidigare hade många fånggröda i majs, men efter ändringar i regelverket har många majsodlare valt bort fånggrödan.

Vall med rödklöver.

"Höstoljeväxterna avkastade ner till 400 kg/ha."

Frida Lindvall

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Gotland
frida.lindvall@hushallningssallskapet.se, 072-071 15 94

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Generellt sett har avkastningen varierat mycket, beroende på väldigt varierande nederbörds-mängder. Det har i perioder varit väldigt torrt på olika delar av ön. Det har även kommit skyfall med hagel som i något fall orsakade liggsäd. Det mesta av spannmålsskörden kunde göras under torra förhållanden, men i slutet blev det blött. Höstoljeväxterna avkastade på en del håll riktigt dåligt, ner till 400 kg per hektar, förmodligen beroende dels på köld som gjort att huvudskottet frusit bort, dels på grund av angrepp av rapsjordloppa. Toppnoteringarna låg på 3 till 3,5 ton per hektar.

Höstkornet gav generellt låg skörd, halv skörd på flera platser och i något fall såg man ingen skillnad mellan nollrutan och resten av fältet. Gödningen låg kvar på marken eftersom det inte kommit någon nederbörd.

Höstvetet var något bättre och gav mellan sex och sju ton per hektar.

Avkastningen hos vårkornet var väldigt varierande men generellt har vårspannmålen klarat sig bättre.

Första vallskörden var liten och man valde att skörda tidigt, istället för att få mer och grövre material. De som bevattnade kunde ta en god andraskörd, medan många andra bara putsade ner sina vallar. Tredjeskörden var godkänd och en del funderar nog på en fjärdeskörd nu i september. Vallarna har grönskat mycket de senaste veckorna.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

Höstrapsen ser fin ut, den har fått tillräckligt med regn.

Sådd av höstspannmål bör komma igång inom ett par veckor. Det är goda förutsättningar med bra bruk, det bör bli en bra etablering.

De nyetablerade vallarna varierar, en del måste sås in på nytt medan andra, främst på myrjordarna, ser bättre ut, eftersom det varit god tillgång till fukt och bruket var bättre vid sådden på dessa. På andra platser var det lite dåligt och hårt bruk vilket gjorde att vallfröerna inte grodde optimalt.

Mellan- och fånggrödor ser fina ut, de har fått bra med fukt.

Man har haft väldigt fina blommande åkrar på Gotland, även om det varit torrt.

En del torkutsatta vårkornsåkrar har en del brutna strån efter jordloppans larvgnag.

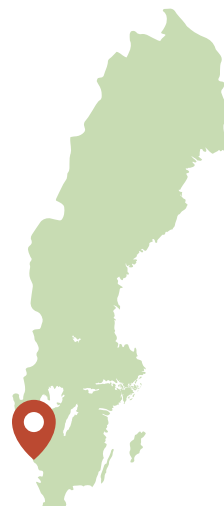
Vitblåra blommar i nyputsad vall.

”Rapsen är uppe nu och ser fin ut.”

Sofie Pålsson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Halland
sofie.palsson@hushallningssallskapet.se, 070-025 14 24

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Vi hade en fin skördeperiod med fint väder och bra förutsättningar i området. Det är mesta är klart, dock finns lite åkerbönor kvar att tröska. Oljeväxterna hade god avkastning.

Vårspannmålen var väldigt bra och malkornet hade överlag bättre kvalitet med rätt proteinhalter jämfört med förra året.

Höstspannmålen varierade från normal till bra. Det var väldigt torrt i Falkenbergstrakten där man såg torkskador och bitvis låga avkastningar.

Vallskördarna var bra i början av säsongen, men det var väldigt torrt under sommaren med låga skördar för tredje- och fjärdeskörd som följd. I och med regnet som kommit nu växer vallarna och det kan bli ännu en vallskörd denna säsong.

Det var mycket bladmögelangrepp i potatisen i början av säsongen, men när det varma och torra vädret kom begränsades angreppen.

Generellt sett är det väldigt stora skillnader på torra lokaler i avkastning om man jämför bevattnade med obevattnade grödor.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

Höstrapsen såddes i mitten och slutet av augusti, vilket är ganska normalt, eftersom man väntade på att det skulle komma regn. Rapsen är uppe nu och ser fin ut med jämn uppkomst, men den är ganska liten än så länge. I rapsen har man bekämpat spillsäd och man är på gång med bekämpning av örtogräs. Hur snabbt en spillsädsbekämpning måste utföras varierar från fält till fält, förfrukten påverkar mycket (se bild).

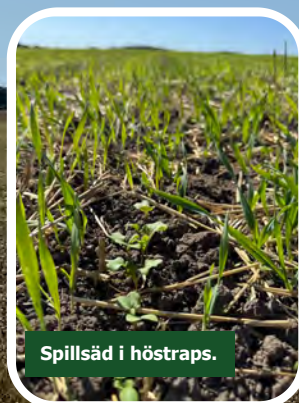
Man har inte sått så mycket höstspannmål än och med tanke på insektsangrepp och ogräs är det bra att vänta. Det har dessutom regnat en hel del sedan början av september.

De vallar som etableras nu i höst är sådda och de som såddes i våras varierar i kvalitet. Var det exempelvis liggsäd har insådden gått ut, och den har försvagats om huvudgrödan varit kraftig.

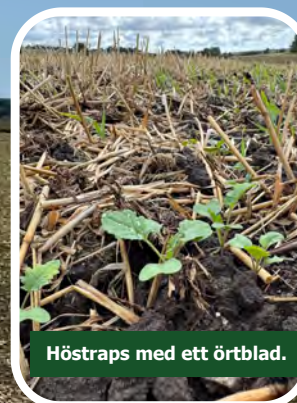
De mellangrödor som såddes tidigt, direkt efter höstkornsskörden, ser riktigt fina ut, medan de som såtts senare är betydligt mindre, en vecka på hösten gör stor skillnad i tillväxt. Det är ett stort intresse för mellangrödor i området.

Spillsäd från korn till vänster och spillsäd efter vete till höger.

Spillsäd i höstraps.

Höstraps med ett örtblad.

"Potatisen är torkstressad."

Nilla Friberg

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Kalmar Kronoberg Blekinge
nilla.friberg@hushallningssallskapet.se, 070-148 81 49

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Skördearbetet flöt på mycket bra och kunde genomföras utan avbrott. Avkastningen varierar stort inom området. Oljeväxterna låg på normal till strax under normal nivå, medan spannmålen var under normalt. I vissa delar var spannmåls-skördarna riktigt svaga.

I Blekinge och södra Kalmar har torkan varit mycket kraftig. På vissa håll är det mindre nederbörd än 2018, vilket framförallt påverkat grovfoderskörden. Till skillnad från 2018 finns det dock foder att få tag på i angränsande län och för ovanlighetens skull är grovfoderskörden på exempelvis Öland riklig.

Potatisen i dessa områden är torkstressad och har till följd av det angripits av *Alternaria*. På tyngre och mer vattenhållande jordar finns fortfarande potential, särskilt eftersom det nu har kommit en del regn. Skörden har påbörjats, men det är ännu för tidigt att dra några slutsatser.

Sockerbetorna ser lovande ut och håller storleken förvånansvärt bra.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

Det har såtts en del höstraps i området. I Blekinge har förutsättningarna varit mycket torra, men flera lantbrukare har ändå valt att så raps eftersom grödan har en stark position i kalkylen. I Blekinge har man precis börjat se hjärtbladen, medan rapsen på Öland och i Kalmartrakten har kommit längre och nått fyra örtblad. Än så länge har man inte uppnått bekämpnings- tröskeln för skadegörare och betningen mot jord-loppan verkar hålla emot. Torkan har också gjort att man inte ser några sniglar.

Sådden av höstsäd väntas komma igång om ett par veckor och avslutas relativt sent då många satsar på höstvetete efter potatis.

I vissa delar av området har det varit så torrt att nyetablerade vallar sett mycket svaga ut. I flera fall har Jordbruksverkets markuppföljningssystem med satellitövervakning tolkat de upptorkade vallarna som totalbekämpade, trots att sådan bekämpning inte är tillåten förrän i oktober. Detta är något som skapar onödigt arbete för både lantbrukare och rådgivare.

Runt Kalmar har det gjorts en del lyckade etableringar av fånggrödor.

”De flesta har tillräckligt med grovfoder på lager.”

Mats Håkansson

Växtodlingsrådgivare, HIR Skåne

mats.hakansson@hushallningssallskapet.se, 010-476 22 83

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Vädermässigt var skörden i området fantastisk. Höstvetet gav överlag lite lägre än normalt, medan avkastningen för övrig spannmål var normal.

Höstrapsen gav både dåligt och bra, det var stora variationer. Generellt var avkastningen ganska normal. Den dåliga avkastningen berodde oftast på dålig etablering eftersom det var torrt vid sådden.

Vallarna har gett klart under normalskörd, men nu har det regnat en del i området och man hoppas på en högre sistaskörd. De flesta har tillräckligt med grovfoder på lager och en del har skördat spannmål som helsädsensilage för att kompensera för lägre vallskördar.

De potatisfält som bevattnats ger bra skörd, medan de obevattnade är klart under normalskörd.

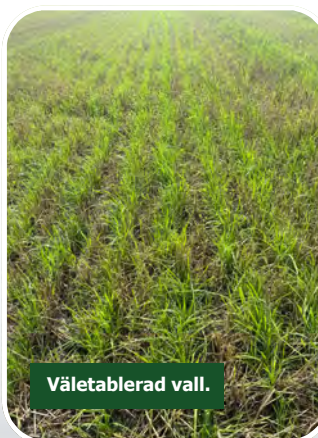
Sockerbetorna bör ge under normalskörd, framför allt för de lantbrukare som har tidig leverans. De som har senare leveranser kan hoppas på längre tillväxt med bra förutsättningar.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

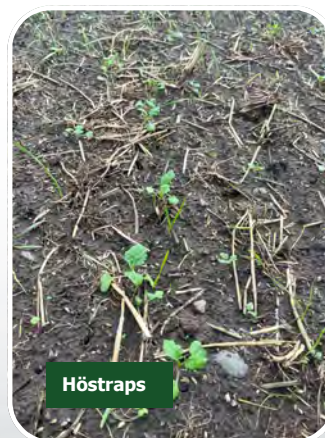
All raps är sådd i området och den kommer upp förhållandevis bra, tack vare regnet den senaste veckan. Man har endast sett ytterst små angrepp av rapsjordloppa och den torra väderleken har gjort att det inte blivit några snigelangrepp.

De nyetablerade vallarna är sämre än normalt, på grund av torr väderlek. Det har gjort att många har fått så i dåliga fläckar och några har fått börja om helt.

När det gäller fånggrödor är det gräs som såddes in i våras inte så bra. Den oljerättika och de mellangrödor som såtts in nu, kommer fint tack vare regnet som kommit.

Väletablerad vall.

Höstraps

”Skörden blev en positiv överraskning.”

Olof Pålsson

Växtodlingsrådgivare, HIR Skåne

olof.palsson@hushallningssallskapet.se, 010-476 22 90

1 Hur har skörden gått i ditt område?

Skörden i området gick smidigt och enkelt, och man fick in sin halm.

Avkastningen varierade, mycket beroende på de regnmängder som kom i maj och juni. I nordvästra Skåne var spannmålsskörden normal.

Höstrapsen var något av ett glädjeämne, den gav lite över normalskörd vilket var över förväntan, förmodligen beroende på uteblivna insekts- och svampangrepp.

Sockerbetorna har drabbats hårt av torkan och det kommer att synas i skörden. Nu hade man behövt svala nätter kombinerat med soliga dagar för att maximera sockerinlagringen, men så ser det inte ut i området just nu.

Potatisskörden är igång, med låga skördar på grund av torkan.

Generellt kan man säga att lantbrukarna förväntade sig lägre avkastningar, så skörden blev ändå en positiv överraskning. Det blev bättre än vad man trodde.

2 Hur går etableringen av höstsådden?

Höstrapsen har fått en del regn och den ser bra ut. En del lantbrukare väntade med sådden eftersom det var torrt, samtidigt som en del sådde tidigt och för dem kan det vara aktuellt att tillväxtreglera för att rapsen inte ska bli för stor inför vintern. Man har inte sett några större angrepp av insekter och sniglar. Det är dags att bekämpa spillsäden, men på grund av att det blåst mycket i området har man fått senarelägga bekämpningen.

Det börjar bli dags att så höstkorn och hybridråg i området.

Lantbrukarna har haft gott om tid att så mellangrödor. Dock har det varit fler ändringar i växtodlingsplanen än normalt när det gäller mellangrödor. Man har tagit tillbaka sin mellangröda och planerar istället för exempelvis höstvet, något som kräver ändring i SAM-ansökan.

Fånggrödan rajgräs utvecklar sig fint.

Sockerbetor som önskar mer sol.

